

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 15 жовтня 2026 р. № 1287

ПОРЯДОК
реалізації експериментального проекту
щодо транспортування органів з метою їх трансплантації,
а також зразків крові для тестування, медичних виробів
і лікарських засобів, необхідних для трансплантації,
із застосуванням безпілотних повітряних суден
в умовах правового режиму воєнного стану

1. Цей Порядок визначає механізм реалізації експериментального проекту щодо транспортування органів з метою їх трансплантації, а також зразків крові для тестування, медичних виробів і лікарських засобів, необхідних для трансплантації, із застосуванням безпілотних повітряних суден в умовах правового режиму воєнного стану (далі — експериментальний проект).

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

1) група швидкого реагування — бригада вилучення анатомічних матеріалів людини або представники експлуатанта безпілотної авіаційної системи, які слідують вздовж маршруту руху безпілотного повітряного судна, що використовується для перевезення органа, і в разі приземлення безпілотного повітряного судна поза межами пункту призначення забезпечують доставку органа, що перевозився із використанням безпілотного повітряного судна, до пункту призначення наземним транспортом;

2) експлуатант безпілотної авіаційної системи — заклад охорони здоров'я, що надає медичну допомогу із застосуванням трансплантації та/або провадить діяльність, пов'язану із трансплантацією, який на праві власності володіє безпіотною авіаційною системою;

3) ідентифікаційний номер безпілотного повітряного судна — унікальний номер, який складається з ідентифікаційного номера експлуатанта безпілотної авіаційної системи “URUXX” і порядкового номера безпілотного повітряного судна “TT” (URUXXTT);

4) ідентифікаційний номер експлуатанта безпілотної авіаційної системи — унікальний номер “URUXX”, який дає можливість ідентифікувати експлуатанта безпілотної авіаційної системи під час експлуатації;

5) підтримання льотної придатності — усі процеси, які забезпечують у будь-який час експлуатації відповідність безпілотних повітряних суден чинним вимогам із льотної придатності, встановленим

розробником/виробником безпілотної авіаційної системи, і перебування безпілотних повітряних суден у стані, придатному для безпечної експлуатації.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значенні, наведеному в Повітряному кодексі України, Положенні про використання повітряного простору України, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 р. № 954 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 101, ст. 3118).

3. Транспортування органів з метою їх трансплантації, а також зразків крові для тестування, медичних виробів і лікарських засобів, необхідних для трансплантації, із застосуванням безпілотних повітряних суден в умовах правового режиму воєнного стану здійснюється виключно між закладами охорони здоров'я, що надають медичну допомогу із застосуванням трансплантації та/або провадять діяльність, пов'язану із трансплантацією, із дотриманням вимог Порядку перевезення анатомічних матеріалів людини в межах України, ввезення таких матеріалів на митну територію України та вивезення їх за межі митної території України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 720 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 68, ст. 2191), умов зберігання вилучених анатомічних матеріалів людини, їх підготовки до перевезення та умов перевезення вилучених анатомічних матеріалів людини, затверджених наказом МОЗ від 11 червня 2021 р. № 1184 (далі — умови зберігання), інших нормативно-правових актів, якими визначено умови перевезення органів, зразків крові для тестування, медичних виробів і лікарських засобів у межах України, із урахуванням особливостей, визначених цим Порядком.

Вилучення органів, що перевозяться під час реалізації експериментального проекту, здійснюється відповідно до вимог законодавства про трансплантацію.

4. Польоти безпілотних повітряних суден у межах експериментального проекту здійснюються із урахуванням державних пріоритетів щодо використання повітряного простору України, визначених пунктом 3 частини другої статті 24 Повітряного кодексу України, та особливостей організації використання повітряного простору, зокрема під час дії правового режиму воєнного стану, визначених відповідно до вимог Положення про використання повітряного простору України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 р. № 954, та інших нормативних документів у сфері використання повітряного простору.

Польоти безпілотних повітряних суден виконуються із обов'язковим використанням режиму ідентифікації безпілотних повітряних суден органами військового управління та органами об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху.

Польоти безпілотних повітряних суден не виконуються у заборонених зонах, над м. Києвом та обласними центрами (крім випадків виконання зльоту і посадки у закладах охорони здоров'я, які розташовані в м. Києві та обласних центрах, у межах погоджених маршрутів польотів), над об'єктами критичної інфраструктури та іншими об'єктами, щодо яких здійснюється першочергове прикриття.

Безпілотному повітряному судну, що здійснює транспортування органів з метою їх трансплантації, а також зразків крові для тестування, медичних виробів і лікарських засобів, необхідних для трансплантації, присвоюється спеціальний статус — “MEDIC-AIR”.

Під час дії правового режиму воєнного стану польоти безпілотних повітряних суден здійснюються на підставі заявки на використання повітряного простору, поданої відповідно до Положення про використання повітряного простору України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 р. № 954, і за наявності дозволу Генерального штабу Збройних Сил на проведення зазначених польотів.

Рішення про застосування безпілотного повітряного судна для транспортування органа з метою його трансплантації, а також зразків крові для тестування, медичних виробів і лікарських засобів, необхідних для трансплантації, приймається закладом охорони здоров'я, що надає медичну допомогу із застосуванням трансплантації та/або провадить діяльність, пов'язану із трансплантацією, із урахуванням медичних показань і можливості транспортування органа із застосуванням безпілотного повітряного судна, а також повідомленням про це спеціалізованій державній установі “Український центр трансплант-координації”, яке надсилається електронною поштою в день прийняття відповідного рішення перед поданням заявки на використання повітряного простору.

На підставі такого рішення експлуатант безпілотної авіаційної системи подає заявку на використання повітряного простору органам військового управління та органам об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху, визначеним Генеральним штабом Збройних Сил, не пізніше ніж за одну годину до запланованого польоту безпілотного повітряного судна.

На підставі заявки на використання повітряного простору органи військового управління та органи об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху в установленому законодавством порядку узгоджують маршрут і профіль польоту безпілотного повітряного судна, умови використання повітряного простору та здійснюють контроль за дотриманням порядку використання повітряного простору під час польоту безпілотного повітряного судна.

Дозвіл та умови використання повітряного простору на політ безпілотного повітряного судна отримуються дистанційним пілотом в органах об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного

руху не пізніше ніж за 30 хвилин до вильоту безпілотного повітряного судна.

Дистанційні пілоти безпілотних повітряних суден дотримуються визначених умов використання повітряного простору під час польоту безпілотних повітряних суден і забезпечують своєчасне інформування органів військового управління та органів об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху про польоти безпілотних повітряних суден (зліт, затримку, посадку або про будь-які зміни).

Дистанційні пілоти безпілотних повітряних суден підтримують постійний зв'язок із відповідними органами військового управління та органами об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху під час планування та провадження діяльності з використання повітряного простору, пов'язаної з польотами безпілотних повітряних суден.

5. Для забезпечення цілісності органа, збереження цілісності та придатності зразків крові для тестування, належної якості і цілісності медичних виробів і лікарських засобів безпілотні повітряні судна, які застосовуються в межах реалізації експериментального проекту, повинні відповідати таким вимогам:

1) вимоги до безпілотних повітряних суден:

можливість використання безпілотних повітряних суден із вертикальним зльотом і посадкою (VTOL), що не потребують злітної смуги для роботи, з обмежених майданчиків закладів охорони здоров'я;

наявність захищеного від підміни (anti-spoofing) GNSS-приймача і резервної інерціальної системи навігації для автономного польоту в разі втрати зв'язку;

2) наявність медичного модуля (контейнера для органа), що відповідає вимогам законодавства про перевезення органів, зразків крові для тестування, медичних виробів і лікарських засобів у межах України;

3) вимоги щодо безпеки та зв'язку:

забезпечення дубльованих каналів зв'язку (супутниковий + 4G/5G);

можливість обладнання безпілотних повітряних суден модулем ідентифікації органами військового управління;

4) вимоги щодо радіусу дії — забезпечення гарантованого зв'язку та запасу енергії на відстань не менше ніж 50 кілометрів (із урахуванням 20 відсотків резерву на випадок зміни маршруту через бойову обстановку).

Перевірку відповідності безпілотних повітряних суден вимогам, визначеним цим пунктом, проводить відповідний експлуатант безпілотної авіаційної системи.

6. У рамках реалізації експериментального проекту застосовується такий протокол дій під час оголошення повітряної тривоги:

1) у разі коли безпілотне повітряне судно перебуває у повітрі під час оголошення тривоги, воно зобов'язане продовжити рух за визначеним маршрутом і профілем польоту до пункту призначення або здійснити екстрену посадку у визначеній резервній точці за вказівкою органу військового управління;

2) у разі екстреної посадки подальший політ безпілотного повітряного судна виконується після повторного отримання дозволу та умов використання повітряного простору;

3) у разі неможливості здійснення подальшого польоту безпілотним повітряним судном через тривалий режим повітряної тривоги група швидкого реагування забезпечує доставку органа, що перевозився із використанням безпілотного повітряного судна, до пункту призначення наземним транспортом згідно з вимогами до якості та безпечності анатомічних матеріалів людини, затвердженими наказом МОЗ від 6 серпня 2024 р. № 1388, та умовами зберігання.

Режим повітряної тривоги вважається тривалим у разі, коли його тривалість перевищує 20 відсотків кількості часу, розрахованого для польоту безпілотних повітряних суден до пункту призначення за погодженим маршрутом.

7. Вимоги до дистанційних пілотів безпілотних повітряних суден визначаються законодавством.

Дистанційні пілоти безпілотних повітряних суден, які беруть участь у реалізації експериментального проекту, повинні відповідати таким вимогам:

пройти підготовку у сертифікованій навчальній організації за програмою, затвердженою Головним управлінням державної авіації;

мати досвід керування безпілотними повітряними суднами відповідного класу не менше 100 годин, із яких не менше 50 годин у нічний час.

Допуск дистанційних пілотів безпілотних повітряних суден, які беруть участь у реалізації експериментального проекту, до авіаційної діяльності здійснюється відповідно до законодавства за умови дотримання вимог, визначених цим пунктом.

Перевірку відповідності дистанційних пілотів безпілотних повітряних суден вимогам, визначеним цим пунктом, проводить експлуатант безпілотної авіаційної системи.

8. Планування польоту безпілотних повітряних суден, практичне виконання польоту, організація взаємодії із службами і черговими командами, а також дії під час нештатних ситуацій виконуються із

урахуванням керівництва з льотної експлуатації виробів і технічної документації виробника.

У разі приземлення безпілотного повітряного судна поза межами пункту призначення внаслідок втрати зв'язку (C2 Link Loss) під час польоту до місця його приземлення, визначеного за допомогою сигналу, що надсилається автономним трекером, установленим на безпілотному повітряному судні, невідкладно прибуває група швидкого реагування.

Група швидкого реагування забезпечує доставку органа, що перевозився із використанням безпілотного повітряного судна, до пункту призначення наземним транспортом із дотриманням вимог законодавства про перевезення органів, зразків крові для тестування, медичних виробів і лікарських засобів у межах України.

Орган повинен бути доставлений групою швидкого реагування до пункту призначення із дотриманням умов зберігання.

9. Ідентифікація експлуатанта безпілотної авіаційної системи та безпілотних повітряних суден, які використовуються експлуатантом безпілотної авіаційної системи для реалізації експериментального проекту, здійснюється без застосування вимог законодавства щодо сертифікації повітряних суден та інших літальних апаратів.

Державіаслужба присвоює ідентифікаційний номер експлуатанту безпілотної авіаційної системи не пізніше ніж протягом 30 календарних днів з дня отримання його письмового запиту.

Ідентифікація безпілотних повітряних суден, які використовуються експлуатантом безпілотної авіаційної системи для реалізації експериментального проекту, здійснюється на підставі ідентифікаційних номерів, визначених Державіаслужбою на підставі письмового запиту відповідного експлуатанта безпілотної авіаційної системи.

10. Відповідальним за підтримання льотної придатності безпілотних повітряних суден є експлуатант безпілотної авіаційної системи.

11. Експлуатант безпілотної авіаційної системи укладає договори страхування ризиків цивільної авіації відповідно до вимог Повітряного кодексу України.
